

ALKU-projektets arbetsgrupp för regionindelningen
Finansministeriet

Hänvisning: Brev från regionindelningsarbetsgruppens ordförande Teemu Eriksson 23.6.2008
VM016:06/2008

Ärende: Ställningstagande om preliminära förslag till regionindelningar samt samarbets-
områden för landskapsförbunden

Allmänt

Finansministeriet tillsatte 29.6.2007 ett projekt med syfte att bereda en revidering av regionförvaltningen, det sk. ALKU-projektet. Projektet omfattar sex statliga myndigheter: länsstyrelserna, TE-centralerna, miljöcentralerna, miljötillståndsmyndigheterna, vägdistrikten och arbetarskyddsdistrikten. Enligt beslut av ministerarbetsgruppen för förvaltning och regional utveckling 8.5.2008 omorganiserar de nämnda myndigheterna så att regionförvaltningen koncentreras till två myndigheter: närings-, trafik- och naturresurscentralen samt regionförvaltningsverket. Strukturreformen avses träda i kraft före år 2010.

Projektets styrgrupp tillsatte 22.5.2008 en arbetsgrupp för regionindelning inom regionförvaltningen. Arbetsgruppens uppgift är att föreslå regionindelningar för de två nya regionförvaltningsmyndigheterna, att föreslå samarbetsområden för landskapsförbunden och att utvärdera förslagets språkliga konsekvenser. I mellanrapporten anges att det finns skäl att undvika en situation där enskilda tvåspråkiga eller svenskspråkiga kommuner hänförs till områden med många finskspråkiga kommuner, eftersom detta försvårar möjligheterna att ordna service på svenska. Därtill nämns de språkliga förhållandena som ett särdrag som kan förena och åtskilja landskap och övriga regioner.

Mellanrapportens förslag

Arbetsgruppens ordförande Teemu Eriksson ger i en mellanrapport 18.6.2008 preliminära förslag utifrån arbetsgruppens uppdrag. Arbetsgruppen är inte enig om förslagen, och ordföranden ansvarar därför i sin helhet för rapportens innehåll. Rapporten innehåller inte en utvärdering av förslagets språkliga konsekvenser, men denna kommer enligt uppgift att ingå i arbetsgruppens slutrapport.

I rapporten ingår förslag om att landskapen Norra Österbotten, Mellersta Österbotten och Kajaland bildar ett eget verksamhetsområde. Vidare innehåller rapporten förslag om "att grunda en tvåspråkig verksamhetsenhet vid regionförvaltningsmyndigheterna, som skulle sköta om servicen på svenska". Detta förslag avser kompensera en situation där Mellersta Österbotten med tvåspråkiga Karleby stad som centralort hänförs till ett verksamhetsområde norrut.

Folktingets ställningstagande

Folktinget konstaterar att det i samband med en strukturreform av denna omfattning är nödvändigt att fästa speciell uppmärksamhet vid de kommande myndigheternas lagenliga skyldighet att fungera tvåspråkigt, på finska och svenska. En stor del av de enskilda myndigheter som berörs av reformen har tvåspråkiga eller svenskspråkiga kommuner inom sitt verksamhetsområde. De nya myndigheterna måste kunna organisera sin språkliga service så att de har beredskap att fungera på svenska genast när myndigheterna inleder sin verksamhet. Folktinget konstaterar att finansministeriet ansvarar för alla nödvändiga förberedelser, så att den språkliga beredskapen fungerar inte endast i teorin, utan också i den praktiska verksamheten.

Folktinget understryker att den skrivning i arbetsgruppens promemoria som anger att språkförhållandena bör respekteras i förslagen ger möjligheter till funktionella lösningar med avseende på språkservicen.

Mot bakgrund av detta frågar sig Folktinget varför landskapet Mellersta Österbotten med Karleby stad hänförs till ett samarbetsområde norrut med landskapen Norra Österbotten och Kajaland i rapporten. Om detta förslag antas avskiljs Karleby från landskapet Österbotten och samtidigt från ett samarbetsområde som förenas av många kulturella, språkliga, ekonomiska och administrativa band.

Folktinget konstaterar att det finns många vägande skäl till att hänföra landskapet Mellersta Österbotten söderut. Några exempel på dessa är:

- att ca 65 procent av andelen invånare i landskapet bor i Karleby stad från början av år 2009. Största delen av befolkningen bor alltså i landskapets södra del.
- att Karleby stad är tvåspråkig med drygt 6300 svenskspråkiga invånare.
- att Karleby samt Jakobstad i landskapet Österbotten ingår i samma ekonomiska område och pendlingsområde. En splittring får därmed avsevärda konsekvenser för hela regionen.
- att de nya förvaltningsområdena inom statens lokalförvaltning omfattar både Karleby och Jakobstad (polisdistrikten, åklagardistrikten, utsködningsväsendet). Detsamma gäller det regionala räddningsväsendet.
- att Österbottens TE-central har verksamhet både i Vasa och i Karleby.

Karleby stadsstyrelse har 18.8.2008 tagit ställning till rapportens förslag. Av stadsstyrelsens utlåtande framgår att staden motsätter sig förslaget om ett samarbetsområde norrut och föredrar att ingå i samma område som Österbottens förbund och Södra Österbottens förbund. Österbottens förbund har i ett ställningstagande 16.6.2008 tagit avstånd från förslaget om ett samarbetsområde norrut för Mellersta Österbottens del. Även Österbottens handelskammare avvisar i sitt utlåtande 29.8.2008 rapportens förslag om ett samarbetsområde norrut. Handelskammarens ställningstagande bygger på en enkät bland medlemmarna i Karlebyregionen 12.6.2008, som visar att 82 procent av företagen understöder fortsatt samarbete med landskapet Österbotten.

Rapportens förslag om en tvåspråkig verksamhetsenhet vid regionförvaltningsmyndigheterna med uppgift att sköta om servicen på svenska har inte diskuterats i regionindelningsarbetsgruppen. Detta förslag har tillkommit enbart på ordförandens initiativ. Folktinget tar avstånd från förslaget, som måste ses endast som en teoretisk modell för språkservicen, alltså utan förankring i den praktiska myndighetsverksamheten.

Svenska Finlands folkting motsätter sig det förslag som föreligger om landskapet Mellersta Österbottens inriktning och föreslår att Mellersta Österbotten med Karleby stad hänförs söderut. Folktinget bifogar den resolution om revideringen av regionförvaltningen som Folktinget antog vid sin session i Helsingfors 12.4.2008.

Helsingfors den 4 september 2008

Bo-Sanfrid Höglund
ordförande
Folktingets förvaltningsutskott

Kristina Beijar
sekreterare
Folktingets förvaltningsutskott